

Podrobná specifikace zadání výzkumu na základě Rámcové smlouvy na provádění díla: standardní F2F, CAPI, CATI a CAWI kvantitativní výzkumy ze dne 30. 9. 2016

Česká společnost 2019

Kvantitativní dotazníkové šetření na výběrovém souboru reprezentativním pro českou populaci ve věku 18 – 75 let sestaveném pro kombinaci dotazovacích metod **CAWI a CAPI**

Cíle výzkumu:

Cílem výzkumu je popis současné české společnosti pro účely zpravodajství a publicistiky ČRo.

Na základě využití metodiky GBCS definující třídy podle ekonomického kapitálu (příjem, majetek), sociálního kapitálu (rozsah a kvalita kontaktů, kulturního kapitálu (životní styl, rozhled) a lidského kapitálu (cizí jazyk, ICT znalosti) vytvořit popis třídní struktury a stratifikace současné české společnosti. Dále popsat, jak se z hlediska takto vytvořené třídní struktury jeví formování společenských postojů, tendencí a politických štěpících linií, jako jsou:

- Autoritářství
- Společenský konzervatismus
- Populismus
- Levopravost
- Nacionalismus
- Křesťanské hodnoty
- Materialismus / individualismus
- Xenofobie

a ukázat v uvedeném rámci strukturování vybraných politických témat, vnímaných obav a společenských jevů, například:

- Vnímání imigrace
- Politická angažovanost
- Spokojenost - společenská a osobní
- Pociťovaný profit z globalizace
- Obavy z vývoje společnosti
- Hodnocení polistopadového vývoje
- Vnímání vybraných outgroups (Romové, muslimové, LGBT, atd.)
- Prozápadní orientace
- Institucionální důvěra – důvěra politickým institucím, médiím a neziskovým organizacím

Koncepční přípravu, analýzu a interpretaci výsledků provede expertní tým zadavatele. Agentura, která projekt získá v rámci minitendru, bude realizovat vytvoření reprezentativního výběrového souboru, dotazování na základě dotazníku dodaného zadavatelem a základní zpracování a tabelaci dat.

Sběr slouží k velké stratifikační studii a jeho požadavkem je maximální kvalita dat. Tomu odpovídají stanovené kontroly dat, penalizace za porušení kvality apod. Zadavatel umožňuje využití spolupráci více agentur formou subdodávky. Zadavatel však požaduje, aby garance kvality byly totožné za hlavní realizující i subdodávající subjekt – možnost kontrol se týká realizace v plném rozsahu.

Zadavatel preferuje, aby případný subdodávající subjekt byl agenturou s rámcovou smlouvou se zadavatelem nebo členem SIMAR, což garantuje jeho schopnosti realizovat takto náročné šetření.

Dotazník bude v rozsahu přibližně 35 minut CAPI dotazování.

Specifikace provedení:

Výběrový soubor:

Výzkum proběhne metodami CAWI + CAPI v poměru 75% (max.) CAWI, 25% (min.) CAPI na výběrovém souboru N = 4000 vybraném kvótně jako reprezentativní pro českou populaci ve věku 18 – 75 let v regionálním členění podle NUTS2, reprezentativní vzorek 500 respondentů na každý region. Zastoupení CAWI 75 % v celkovém vzorku ČR vychází z procentuálního podílu denních uživatelů internetu v populaci 18 + (ČSÚ EUROSTAT).

Výběrový soubor bude sestaven tak, aby odpovídal online dostupnosti ve věkových kategoriích. Dotazování CAWI bude zaměřeno na denní uživatele internetu + malý podíl slabších uživatelů (užívá internet několikrát týdně), CAPI bude zaměřeno na ne uživatele a slabé uživatele internetu (užívá internet méně často než jednou týdně).

Zastoupení CAWI v jednotlivých NUTS2 bude nastaveno jako maximum podle zastoupení denních uživatelů internetu v daném regionu (tj. například max. 65 % v regionu Severozápad, 85 % v Praze apod.)

Reprezentativita:

Celkový výběrový soubor N = 4000 bude reprezentativní pro populaci ČR ve věku 18-75 let; výběrové podsoubory v rámci regionů NUTS2, á N=500 budou sledovat reprezentativitu z hlediska proporcí ukazatelů v regionu.

Kritéria:

- věk (18-24, 25-34, 35-44, 45-54, 55-64, 65-75 let)
- vzdělání (ZŠ, SŠ bez maturity, SŠ s maturitou, VŠ)
- pohlaví (muž, žena)
- velikost místa bydliště (do 5000 obyvatel, 5000 -19 000, 20 000 – 50 000, nad 50 000 obyvatel)
- okres
- typ obce dle intenzity socioekonomických problémů – 3 kategorie (seznam obcí ČR se zařazením do kategorie dodá zadavatel). Kvóta v regionu bude odpovídat proporcí kategorií obcí v regionu.
- intenzita využívání internetu (denní uživatel, občasný uživatel, ne uživatel). Kvóta v regionu bude odpovídat proporcí kategorií intenzity využívání internetu.

Povolená odchylka 10 % u hlavních kvót (věk, vzdělání, pohlaví, velikost místa bydliště) a 20 % u sekundárních kvót (okres, typ obce, intenzita užívání internetu).

Poznámka: Metodiku regionálních reprezentativních vzorků volíme proto, aby výzkum poskytoval validní srovnání podle regionů. Celkové vážení pak vytváří data reprezentativní pro ČR. Dojde k dorovnání velikosti krajů na reprezentativní poměr, ale jejich srovnání vychází ze stejně velkého hrubého počtu respondentů.

Kontroly a kvalita CAPI:

A. Omezení tazatelské zátěže a požadovaná zkušenost tazatelů

- maximálně 10 rozhovorů na tazatele
- účastnit se mohou jen tazatelé se zkušeností ve velkých sociologických šetřeních zaměřených na politiku a společnost kontrolovaných CAPI nahrávkami
- vzhledem ke vzorku 1000 CAPI rozhovorů a předpokladu nerovnoměrného vytížení a TS v krajích minimálně předpokládáme, že bude:
- využito celkem 120 CAPI tazatelů s předepsanými zkušenostmi
- agentura musí mít minimálně 10 CAPI tazatelů s předepsanými zkušenostmi v každém NUTS2, popř. může využít doplnění své sítě ve spolupráci s jinou agenturou, přičemž garantuje dodržení všech uvedených požadavků včetně možnosti kontroly v požadovaném rozsahu
- agentura v rámci tendru doloží regionální strukturu tazatelů s předepsanými zkušenostmi a doloží, že využívá ve srovnatelných CAPI šetřeních minimálně 120 CAPI tazatelů v ČR a 10 tazatelů v každém NUTS 2, a to například:
  - o prohlášením SIMAR vycházejícím z kontrol tazatelských sítí
  - o odkazem na veřejná data CAPI reprezentativního šetření, v nichž je ve veřejně dostupných datech uvedeno číslo tazatele (např. ESS, ISSP)
- agentura uvádí číslo, věk, pohlaví a vzdělání tazatele u každého rozhovoru v datech výzkumu
- zadavatel či jím pověřené osoby mohou v rámci auditu v prostorách realizátora požadovat nahlédnutí do dokumentace jimi vybraných rozhovorů pro ověření realizace a dodržení požadavků na tazatele.

B. Doba a místa sběru

- tazatel nemůže dotazovat lidi, které osobně dobře zná
- tazatel má předepsaná místa sběru, kde může dotazovat a rekrutovat respondenty (domácnost, práce, náměstí, autobusové zastávky, atd.) a kde nemůže (úřady práce apod., specializované obchody, apod.)

C. Kontrola nahrávek CAPI:

U rozhovorů CAPI budou realizovány nahrávky rozhovorů pro možnost kontroly.

Předpokládáme nahrávání a kontrolu cca 5-6 otázek:

- realizátor musí zkontrolovat 100 % všech nahrávek rozhovorů
- realizátor zadavateli poskytne nahrávky CAPI rozhovorů vybraných zadavatelem či umožní jejich poslech v prostorách zadavatele, popř. subdodavatele. Tolerance na úplnost souboru nahrávek je 15%. Každá další nedodaná nahrávka či nahrávka ukazující podvody tazatele bude penalizována částkou 1000 Kč za jeden případ. Za podvody tazatele se počítá, když rozhovor či jeho části reálně neproběhly (jen cvakání), dotazuje ho jiný tazatel, než je deklarováno, rozhovor je fingován s jiným respondentem (rodinný příslušník) či rozhovor probíhá s respondentem, který nepatří do výzkumu (jiný region, denní uživatel internetu).

Rozhovory se závažnou chybou tazatele budou vyřazeny z dat a agentura je musí nahradit. Za závažné chyby se počítá, když se tazatel výrazně vychyluje ze znění otázek způsobem, který může vést k změně vnímaného významu, výrazně nedodržuje pokyny k otázkám (například nabízí seznam odpovědí u spontánní otázky, nutí respondenta k nějakému typu odpovědi, systematicky si zkracuje dotazník využíváním filtrů).

D. Doba vyplnění CAPI dotazníku:

- realizátor jako součást dat dodá dobu trvání rozhovoru (minuty, sekundy) za celkový rozhovor a sekce dotazníku předem určené zadavatelem
- zadavatel provede kontrolu délek rozhovorů – tedy celkových délek a délek sekcí dotazníku vzhledem k mediánovým délkám na základě mezinárodní praxe v těchto srovnáních
- zadavatel může požadovat vyřazení dotazníků s extrémně krátkou dobou trvání rozhovoru a u dotazníků s podezřele krátkou dobou požadovat výše zmíněné formy kontroly – nahrávky, kontaktování tazatele apod.

Kontroly a kvalita CAWI:

A. Přípustní respondenti

- pro zaručení kvality dat z CAWI panelu – tedy aby nedocházelo k vychýlení k typickým „vyplňovačům výzkumů a sběratelům online slev“ se výzkumu mohou zúčastnit výhradně respondenti, kteří byli zrekrutováni offline metodikami – tedy v CAPI a PAPI šetřeních, v CATI šetřeních a jiné cílené a obecné offline rekrutaci, kde iniciativa není primárně na straně respondenta.
- nemohou být využiti respondenti, kteří se do panelu dostali samopřihlášením, přes snowball či z klientských databází, či byli zrekrutováni přes sociální sítě.
- ve výzkumu mohou být využiti pouze respondenti, jejichž identita byla 100% ověřena telefonicky (pokud nebyli telefonicky zrekrutováni) či osobně (jinou osobou než rekrutátorem)
- realizátor v datech u každého respondenta dodá informaci, jak byl zrekrutován do panelu (kódovník předem dodaný zadavatelem).
- zadavatel či jím pověřené osoby jsou v rámci auditu oprávněny v prostorách realizátora vyžadovat telefonické kontaktování až 5 % jimi vybraných CAWI respondentů z výzkumu a následně těchto rozhovorů. Telefonická kontrola se zaměří na požadované aspekty – forma rekrutace do panelu, identita panelisty, atd.
- Pro odpovídající provedení je nutné, aby realizátor (včetně možné subdodávky) měl pro každý NUTS2 k dispozici cca 400 respondentů v požadované struktuře a splňujících výše uvedené podmínky.

B. Kontroly v rámci CAWI dotazování

- realizátor v rámci šetření provede kontrolu IP adres – zda nedošlo k duplicitnímu vyplnění z téže adresy
- realizátor do dotazníku zařadí dvě kontrolní otázky na pozornost (v tomto řádku vyplňte „spíše ne“) – při prvním porušení respondenta varuje a při druhém vyřadí z výzkumu. Odpovědi na otázky budou součástí dodaných dat.
- realizátor v rámci šetření provede kontrolu konzistence sociodemografií (zda odpovídají údajům z panelu / posledních šetření)

C. Doba vyplnění CAWI dotazníku:

- realizátor jako součást dat dodá dobu trvání rozhovoru (minuty, sekundy) za celkový rozhovor a sekce dotazníku předem určené zadavatelem
- zadavatel provede kontrolu délek rozhovorů – tedy celkových délek a délek sekcí dotazníku vzhledem k mediánovým délkám na základě mezinárodní praxe v těchto srovnáních
- zadavatel může požadovat vyřazení extrémně krátkých dotazníků a u dotazníků s podezřele krátkými délkami požadovat výše zmíněné formy kontroly – nahrávky, kontaktování respondenta apod.

Příprava a zpracování dat:

A. Agentura provede konstrukci vah:

Agentura dodá váhy, kterými se:

- dovažuje vzorek na plnou reprezentativitu pro ČR podle všech kvótních ukazatelů
- dovažuje vzorek na plnou reprezentativitu pro ČR podle sekundárních ukazatelů věk x vzdělání (4 kategorie), pracovní status (5-6 kategorií). Zdroj dat: ČSÚ, Výběrové šetření pracovních sil (co nejnovější data).
- dovažuje vzorek tak, aby bylo dosaženo reprezentativního poměru regionů NUTS2
- v rámci regionů NUTS2 pro udržení jejich srovnatelnosti fixuje / dovažuje základní kvóty – věk, vzdělání, pohlaví, VMB
- mělo by být využito iterační vážení či analogický typ vážení redukující vliv na efektivní velikost vzorku.
- maximální rozsah vah musí být 0,5 až 2,4 a musí být dán apriorním nastavením, nikoli tzv. trimmingem vah, který vede k nedovážení vzorku
- Agentura dodá analýzu reprezentativity, která bude obsahovat:
  - o analýzu odchylky neváženého vzorku od populačních četností
  - o analýzu odchylky váženého vzorku od populačních četností
  - o analýzu vlivu vážení na efektivní velikost vzorku

B. Agentura provede základní čištění dat, labelaci a tabulaci výsledků

- převedení dat do datové matice ve struktuře po dohodě se zadavatelem
- kontrola správnosti filtrů a rozsahu proměnných
- zakódování otevřených otázek – cca 1-3 otázky (předpokládáme kódování ISCO na 3 pozice)
- po zpracování pokročilých ukazatelů expertní skupinou zadavatele (segmentace, kombinované proměnné) agentura doplní nové proměnné do datové matice a doplní tabulky třídění druhého stupně o segmentaci popř. další nové proměnné po dohodě se zadavatelem

Výstupy:

- a. Analýza reprezentativity výběrového souboru (viz výše)
- b. Finální datový soubor ve formátu SPSS obsahující:
  - o Všechny otázky v datamapě, kterou navrhne zpracovatel a předem ji odsouhlasí expertní skupina zadavatele

- Zkonstruované váhy
  - Technické proměnné zahrnující jednoznačný identifikátor, metodiku sběru (CAWI, CAPI), realizující agenturu (v případě kooperace více agentur), délky dotazníku a sekcí, číslo tazatel a informace o něm, den dotazování, výsledek kontroly náslechů (CAPI), typ rekrutace respondenta do online panelu (CAWI) a popř. další informace vycházející z výše uvedených požadavků
  - Kódy otevřených otázek + stringy jejich doslovného znění
  - Kódy obce a okresu, kde byl sběr realizován dle číselníku ČSU
- c. Datový soubor doplněný o nové proměnné (segmentace, kombinované proměnné, data za obce propojitelné přes kód obce) dodané expertní skupinou
- d. Tabulky v Excel obsahující celkové výsledky pro ČR a výsledky pro jednotlivé kraje NUTS2 dělené podle výběrových kritérií: pohlaví, věk, vzdělání, velikost místa bydliště, kategorie obce podle intenzity socioekonomických problémů, region, intenzita užívání internetu, pracovní pozice. V tabulkách třídění 2. stupně bude uvedena statistická významnost rozdílů celkem a v jednotlivých polích tabulky (např. znaménkové schéma).
- e. Rozšířené tabulky v Excel o proměnné segmentace, popř. další nové proměnné dodané expertní skupinou (po dohodě se zadavatelem)
- f. Technická zpráva shrnující informace o sběru v jednotlivých NUTS2 (reprezentativita – viz bod b., doba a průběh sběru, popis realizovaných kontrol a jejich výsledků, počty vyřazených dotazníků s důvody vyřazení, analýza délek dotazníků, apod.). Konkrétní kritéria technické zprávy stanoví expertní skupina zadavatele po odevzdání finálních dat.

Agentura bude kromě těchto závěrečných výstupů odevzdávat každý týden sběru hrubá data každý týden sběru. Data budou nevážená, za obě metody, v předepsané datamapě – mohou obsahovat rozhovory před vyřazením na následcích.

Termíny realizace:

- Kompletní text dotazníku zadavatel dodá bezprostředně po oznámení výsledku minitendru, nejpozději **do 20. května 2019**.
- Průzkum bude realizován v průběhu června 2019, dotazování bude ukončeno nejpozději **28. června 2019**.
- Základní výsledky (body odstavce Výstupy a.), b.) d.) nejpozději do **14. července 2019**.
- Rozšířené výsledky (body odstavce Výstupy c.), e.) v průběhu srpna po dohodě se zadavatelem. Nejpozději **do 4 pracovních dní od dodání proměnných zadavatelem / pracovní skupinou**.
- Technickou zprávu f) **nejpozději do 31.7.2019**

Návrh harmonogramu je součástí nabídky.